

Trøndelag Fylkeskommune

Fylkets Hus, Postboks 2560
7735 Steinkjer

Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022 – 2030. Høring – Tilbakemelding fra NTNU Eiendomsavdeling.

Viser til plandokumenter mottatt 24.06.21.

A. GENERELT

Det er positivt med en felles regional plan på Kulturmiljøområdet. Planen virker godt gjennomarbeidet og sammen med vedlegg og faktaark gir den et godt bilde av saksområdet. Det viser også tydelig behovet for at mange ulike aktører samhandler for at en skal oppnå ønsket utvikling innenfor kulturmiljøområdet.

Oppbygging av planen

De overordnede målene og delmålene i planen er knyttet til de overordnede politiske målene for Trøndelag. Handlingsplanen for 2022 – 2023 er konkret og tydelig. Det som savnes er en nærmere konkretisering av aktiviteter og planer i perioden fram til 2030. Det er dette tidsrommet som kan være mest aktuelt for ulike typer samarbeid mellom NTNU og TRFK innenfor kulturmiljøområdet. En antar at denne delen av planen vil bli konkretisert i det i tida framover.

Begrep

Begrepet *Retningslinjer* brukes i planen om aktiviteter som skal gjennomføres for å nå delmålene. Innenfor byggebransjen vil normalt en retningslinje være konkret og detaljert, mens det i denne planen mer angir hvilke retning man skal jobbe i, med hvilke tema og med hvilke samarbeidspartnere. Denne forståelsen av begrepet gir mening.

Begrepet *vi* brukes i teksten enkelte steder hvor det er litt uklart hvem *vi* referere til. Betyr *vi* alle berørte, eller kun de som er aktive eller har roller innenfor kulturmiljø og vern? Dette kan med vært mer spesifisert.

Egen liste med definisjoner og kildehenvisninger er nyttig.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	postmottak@ntnu.no	Høgskoleringen 8 Driftssentralen	+47 73595415	Nina Tanche-Nilssen nina.nilssen@ntnu.no
Norway	www.ntnu.no/adm/eiendomsavdelingen			Tlf: 91897215

B. KOMMENTARER TIL FORSLAG I PLANUTKASTET.

Her kommenteres de deler av planen som er mest relevant for NTNU som eiendomsforvalter og eiendomsutvikler. Egen høringsuttalelse er oversendt fra NTNU Vitenskapsmuseet. Andre fagmiljøer kan være aktuelle samarbeidspartnere i konkrete tiltak eller felles utviklingsprosjekter. Dette må en få komme tilbake til på senere tidspunkt.

Kulturmiljø og ressurser

Det er en nyttig påpekning at *Kulturmiljø er ikke en fornybar ressurs*. Kulturmiljøene må bevares og utvikles. Her er det paralleller til NTNUs Kvalitetsmål for kulturmiljø (vedlagt).

Planen tar for seg faste kulturminner, kulturmiljø, kulturlandskap og fartøyvern, både med og uten formelt (juridisk) vern. Dette er en del av den samla kulturarven. Der det er hensiktsmessig ser vi forvaltningen av de faste kulturminnene i sammenheng med de øvrige delene av kulturarven, slik som de løse kulturminnene (gjenstander), dokumentarven, arkiv og den immaterielle kulturarven som for eksempel håndverk og matkultur.

Offentlige eiere

I flere delmål angis som retningslinje målsetninger for offentlige eiere:

Offentlige eiere går foran som et godt eksempel og utreder bruk, ombruk og transformasjon av bygninger som et første alternativ framfor å rive og bygge nytt.

Klima by- og tettstedsutvikling:

Forvaltning, tiltakshavere og eiere av kulturmiljø bidrar til å redusere klimagassutslipp og til god miljøforvaltning gjennom skjøtsel og vedlikehold på kulturmiljøets premisser.

Dette vil i utgangspunktet kunne være i samsvar med offentlige eieres målsetning.

Det som savnes er en konkretisering av hvordan det kan jobbes langs disse retningslinjene i Handlingsplanen for å bidrag til å nå målene.

Utvikling av bygningsvernsentra/kompetansesentre.

Målet er at en i 2030 har etablert små og store bygningsvernsentre i alle regionene i Trøndelag.

Fylkeskommunen går sammen med eksisterende regionale fagmiljø, museer, kommuner og samiske språk – kultursentre for å etablere og utvikle bygningsvernsentre/kompetansesentre.

Dette er en meget god ide. Det er viktig å utvikle kunnskapsgrunnlaget på mange områder. Det bør være et mål å favne bredt, slik at også kunnskapsmiljø som ikke tilhører de tradisjonelle områdene, slik som f.eks. nyere tids arkitektur og byggemåter, inkluderes.

Ulike miljøer i NTNU, vil kunne bidra, både som fagpersoner, undervisere og forvaltere. NTNU har utdanning innen tradisjonshåndverk, men også andre fagområder kan være aktuelle. Offentlige tjenesteytere som Domkirkens restaureringsarbeider og Norsk Institutt for Kulturminneforskning vil også kunne bidra med kunnskaper og erfaring. Videre kan det vurderes hvordan private aktører kan involveres. Kunnskap utvikles også gjennom gjennomføring av oppdrag i private foretak.

Bevaring og tilgjengelighet av arkivverkene, offentlige og private, er av betydning for å bevare og formidle kunnskap. Dette kan forhindre at kunnskap går tapt og vil samtidig være viktige bestanddeler i et nettverk.

Planens hensikt er å gi en retning og samordne innsatsen i utviklingsarbeidet. God forvaltning av kulturmiljø er avhengig av et godt samarbeid med eiere, frivillige, museer og det offentlige, både som eier, myndighet og utviklingsaktør.

Kunnskap- og erfaringsutveksling

Konkrete forslag på området er komplettering av Askeladden databasen og GisLink. Dette forslaget støttes fullt ut. Dette er felles informasjon- og kunnskapskilder, som må være oppdatert og ajour. I dag er det flere svakheter.

Når det gjelder å etablere og bygge nettverk, er veiledninger og eksempelsamlinger av stor betydning. Dette felles arbeidet har allerede startet i det små. Eksemplarsamlinger og veiledere er utviklet i et samarbeid mellom NTNU og Riksantikvaren. Arbeidet videreføres sammen med Trøndelag Fylkeskommune.

Forpliktelse

Er det vurdert hvordan ulike samarbeidsparter skal kunne forplikte seg? Kan det legges opp til forpliktene avtaler, samarbeidsavtaler, osv. Dette kan bli nødvendig for å oppnå det en ønsker innenfor Kulturmiljø.

C. VEDLEGG TIL HANDLINGSPLANEN

Vedlegg: Mangfoldige Trøndelag, s. 26

Her foreslås en endring ved at Grensen tillegges bevaringsområdet Gløshaugen. Grensen er imidlertid ikke en historisk en *del av 1900-tallets kunnskaps- og teknologi utvikling*, slik det kan forstås av teksten i dokumentet. Grensen har vært en del av NTH interesseområde i forbindelse med ervervelse av tomter for planlagt framtidig utvidelse fra ca. 1970 (muligens tidligere). Det må forutsettes at en evt. slik sammenslåing drøftes med NTNU.

Vedlegg: Handlingsprogram 2022 – 2023.

Kan ikke se at det er konkrete tiltak som er relevant i denne perioden.

NTNU Eiendomsavdeling er positiv til en samlet Handlingsplan for Kulturmiljø for Trøndelag fylkeskommune. Vi ønsker å bidra inn i planarbeidet, da selvsagt innenfor våre rammer når det gjelder kapasitet og budsjett. Flere av de foreslåtte tiltakene er på områder hvor vi allerede har et godt samarbeid med Trøndelag Fylkeskommune.

Vi ser fram til videre utvikling av dette samarbeidet, og til de mulighetene framtidig nettverksbyggingen vil kunne gi for NTNUs arbeid med utvikling av kulturmiljø.

Med vennlig hilsen
Nina Tanche-Nilssen
NTNU Eiendomsavdeling

1 vedlegg:
NTNU Kvalitetsmål for Kulturmiljø, 2021.